

**Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање**  
*Health, pension and disability insurance*



# 28 Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање

## *Health, pension and disability insurance*

Методолошка објашњења <i>Methodological explanations</i> .....	509
---	-----

### ТАБЕЛЕ *TABLES*

28.1. Здравствено осигурање <i>Health insurance</i> .....	511
28.2. Расходи здравственог осигурања <i>Health insurance expenditures</i> .....	511
28.3. Пензијско и инвалидско осигурање <i>Pension and disability insurance</i> .....	512
28.4. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2017. <i>Pension right beneficiaries by sex – state as on December 31<sup>st</sup> 2017</i> .....	513
28.5. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2017. <i>New users and users whose right to pension was terminated during 2017</i> .....	513

### ГРАФИКОНИ *GRAPHS*

Г-28.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама <i>Annual average of number of health insurance beneficiaries, by category</i> .....	513
Г-28.2. Годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама <i>Annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category</i> .....	514
Г-28.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања <i>Expenditures of health insurance and pension and disability insurance</i> .....	514
Г-28.4. Просјечна пензија <i>Average pension</i> .....	514

### ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Ово је Република Српска  
Статистички годишњак Републике Српске

Мјесечне публикације: Мјесечни статистички преглед

### PUBLISHING

Annual publications: *This is Republika Srpska*  
*Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Monthly publications: *Monthly Statistical Review*

## Методолошка објашњења

### ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

#### Извори и методе прикупљања података

Подаци о здравственом осигурању преузети су од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Подаци о броју осигураних лица за период 2007–2017. година исказани су из Саопштења о укупним издацима за обавезно здравствено осигурање Фонда здравственог осигурања Републике Српске, објављеног у јавним гласилима.

Права из обавезног здравственог осигурања остварују се на основу Закона о здравственом осигурању путем Фонда здравственог осигурања.

#### Обухватност и упоредивост података

Подаци о осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања су потпуни подаци засновани на прописаним евиденцијама Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

#### Дефиниције

**Осигурана лица** представљају осигураници, чланови породица осигураника и друга лица којима се обезбеђује здравствено осигурање.

**Активне осигуранике** представљају сва запослена лица и остала лица за које обвезник доприноси за обавезно здравствено осигурање има обавезу уплате доприноса према важећим прописима о здравственом осигурању.

**Остале осигуранике** представљају незапослена лица, лица којима се обезбеђује здравствена заштита по конвенцијама на терет иностраних носилаца здравственог осигурања и остале категорије лица која су осигурана на здравствено осигурање или здравствену заштиту, осим корисника права на пензију и чланова њихових породица.

**Чланови породице осигураника** су чланови уже породице, као и чланови шире породице које осигураник издржава.

**Привремена неспособност за рад осигураника** представља случајеве и дане неспособности за рад због болести или повреде, медицинског испитивања, њега члана породице, изолације и давања ткива, за које осигуранику припада накнада плате према прописима о здравственом осигурању.

**Трошкови здравствене заштите** обухватају примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту, лијекове на рецепт, медицинска и друга средства и превоз у болницу.

**Остали облици здравствене заштите** обухватају трошкове ино осигурања – конвенције, лијечење у страним државама по одлуци Фонда здравственог осигурања Републике Српске, средства резерви, курсне разлике и слично.

## Methodological explanations

### HEALTH INSURANCE

#### Sources and methods of data collection

Data on health insurance were taken over from the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Data on the number of the insured for the period 2007–2017 are taken over from the Release on total expenses for compulsory health insurance of the Health Insurance Fund of Republika Srpska published in public media.

Rights from compulsory health insurance are realised in accordance with the Law on Health Insurance, through the Health Insurance Fund.

#### Coverage and comparability of data

Data on the insured and data on using the right from health insurance are complete data based on the regulated records of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

#### Definitions

*The insured* are insured persons, their family members, and other persons who are provided with health insurance.

*The term active insured persons* refers to all employed persons and other persons for whom persons under obligation of compulsory health insurance are obliged to pay contributions, by the current health insurance regulations.

*Other insured persons* are unemployed persons, persons entitled to health care by conventions debiting foreign health insurance holders, and other categories of persons who are insured to health insurance or health care, except beneficiaries of pension rights and their family members.

*Family members of an insured person* are members of conjugal family, as well as members of extended family who are supported by the insured person.

*Temporary incapability for work of an insured person* covers cases and days when this person is incapable for work due to sickness or injury, medical examination, a family member nursing, isolation or tissue donation, for which the insured has the right to salary refund by health insurance regulations.

*Health care expenditures* cover primary, secondary and tertiary health care, prescribed medicines, medical and other devices, as well as transport to hospital.

*Other forms of health care* include expenditures of international insurance – conventions, medical treatment in foreign countries according to the decision of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, reserve funds, exchange differences, etc.

**Трошкови спровођења здравственог осигурања** чине бруто плате и накнаде, порези и доприноси на остала лична примања и трошкови материјала и услуга стручне службе Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

**Остали расходи** чине камате, гаранције, трошкови љекарских комисија, набавка основних средстава, банкарске услуге и слично.

## ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

### Извори и методе прикупљања података

Подаци о пензијском и инвалидском осигурању преузети су од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

### Обухватност и упоредивост података

Подаци о корисницима права на пензију су потпуни подаци и заснивају се на прописаним евиденцијама Фонда пензијског и инвалидског осигурања.

### Дефиниције

**Корисником права на пензију** сматра се лице које је то право остварило на основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању и то:

- 1) за случај старости – **старосна пензија**;
- 2) за случај инвалидности – **инвалидска пензија**, преквалификација или доквалификација и распоређивање, односно запослење на другом одговарајућем послу, као и право на новчану накнаду по основу коришћења права на преквалификацију, доквалификацију или распоређивања, односно запошљавања на другом одговарајућем послу или по основу чекања на распоређивање, односно запослење на другом радном мјесту;
- 3) за случај смрти осигураника, односно корисника личне пензије – **породична пензија**.

**Просјечна пензија** израчунава се тако што се укупно исплаћена средства за пензију дијеле са бројем пензионера на које се та исплата односи.

**Просјечан број година коришћења права на личну пензију** се израчунава тако што се збир година сваког корисника личне пензије (старосне и инвалидске), од момента стицања права до момента престанка права, подијели са укупним бројем корисника личне пензије којима је право коришћења личне пензије престало.

*Expenditures for implementation of health insurance consist of gross salaries and refunds, taxes and contributions on other personal income, and material consumption and services provided by expert services of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.*

*Other expenditures cover interest rates, guarantees, expenditure of medical committees, purchase of fixed assets, bank services, etc.*

## PENSION AND DISABILITY INSURANCE

### Sources and methods of data collection

*Data on pension and disability insurance were taken over from the Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska.*

### Coverage and comparability of data

*Data on beneficiaries of pension rights are complete data, and these are based on the regulated records of the Pension and Disability Insurance Fund.*

### Definitions

*Pension right beneficiary is a person who realised this right according to the Law on Pension and Disability Insurance, as:*

- 1) *in cases of old age – old-age pension;*
- 2) *in cases of disability – disability pension, retraining or completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, as well as the right to money compensation by use of right to retraining, completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, or by waiting for deployment, that is, employment at another workplace;*
- 3) *in case of an insured person of personal pension beneficiary's death – survivors' pension.*

*Average pension is calculated so that the total paid out funds for pensions are divided by the number of pensioners this payment refers to.*

*Average number of years of use of the right to personal pension is calculated by dividing the sum of years of each personal pension user (old-age and disability pension), from the moment when the right is acquired until the moment when the right is terminated, by the total number of users of personal pension, whose right to use personal pension was terminated.*

**28.1. Здравствено осигурање**  
 Health insurance

	Осигурана лица (просјек) Insured persons (average)					Коришћење права у току године Utilization of rights during the year		
	укупно total	активни осигураници active insured persons	уживаоци осигурања из ПИО beneficiaries of insurance from PDI	лица ван радног односа unemployed persons	чланови породице носиоца осигурања family members of an insured person	привремена неспособност за рад temporary incapability for work		број издатих рецепата number of issued perscriptions
						број дана number of days	број случајева number of cases	
2008	963 552	198 675	213 392	187 864	363 621	495 505	13 095	4 676 662
2009	1 025 518	251 831	217 372	172 782	383 533	599 156	19 149	5 185 817
2010	949 369	242 095	197 000	148 110	362 164	594 879	18 632	5 902 575
2011	932 877	219 316	202 051	151 171	360 339	559 761	15 253	6 303 610
2012	928 561	211 814	204 577	158 992	353 178	578 208	15 728	6 690 369
2013	910 958	202 413	205 663	167 130	335 752	473 978	9 467	6 636 527
2014	909 813	192 059	206 867	171 096	339 791	440 186	8 722	6 128 173
2015	910 055	191 583	214 574	176 631	327 267	528 964	10 187	6 573 847
2016	917 357	195 471	211 044	183 318	327 524	531 360	10 306	6 882 844
2017	913 275	229 442	213 809	166 209	303 815	564 691	10 712	6 908 239

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске  
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

**28.2. Расходи здравственог осигурања**  
 Health insurance expenditures

	хил. КМ / thous. KM									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
УКУПНО / TOTAL	510 313	538 610	573 725	615 934	663 838	665 743	694 794	732 376	766 674	788 876
Примарна здравствена заштита / Primary health care	145 836	160 766	166 224	171 708	180 967	183 263	187 419	193 106	239 605	228 325
Секундарна и терцијарна здравствена заштита / Secondary and tertiary health care	250 509	259 138	272 924	295 065	309 136	311 431	318 342	321 909	325 337	341 046
Лијекови на рецепт / Prescribed medicines	52 783	65 444	77 618	90 198	93 824	90 418	88 652	97 119	108 519	109 517
Медицинска и друга средства / Medical and other devices	13 338	9 220	8 517	9 374	9 318	9 291	7 367	8 349	8 393	8 082
Превоз у болницу / Transport to hospital	1 583	1 522	2 104	1 295	2 640	2 765	2 864	2 908	2 718	2 965
Остали облици здравствене заштите / Other forms of health care	1 714	1 178	1 108	1 919	7 223	3 931	2 271	4 226	4 707	4 567
Средства за побољшање услова рада у здравству, спровођење реформе акредитације / Means for improving work conditions in health care, implementation of the accreditation reform	11 360	3 579	6 814	6 596	10 431	6 854	6 825	8 130	2 790	2 640
Накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад / Compensation of salary during temporary incapability for work	9 348	11 779	12 525	11 870	12 681	10 232	9 707	11 430	11 408	12 203
Трошкови спровођења здравственог осигурања / Expenditures for implementation of health insurance	18 929	21 136	20 479	22 367	28 404	16 883	16 936	19 486	22 472	27 941
Остали расходи / Other expenditures	4 913	4 849	5 413	5 543	9 214	30 676	54 412	65 712	40 725	51 592

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске  
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

28.3. Пензијско и инвалидско осигурање  
Pension and disability insurance

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Корисници права на пензију – стање 31. децембар</b> <i>Pension right beneficiaries – state as on December 31<sup>st</sup></i>										
УКУПНО / TOTAL	209 321	219 276	226 285	232 756	238 201	244 331	248 944	251 909	257 319	260 298
Старосне пензије / Old-age pensions	97 222	103 721	109 494	114 982	120 567	126 375	131 328	135 443	141 427	145 374
Инвалидске пензије / Disability pensions	38 532	40 479	40 947	41 407	41 440	41 315	40 781	40 030	39 378	38 761
Породичне пензије / Survivors' pensions	73 567	75 076	75 844	76 367	76 194	76 641	76 835	76 436	76 514	76 163
<b>Корисници права на пензију – годишњи просјек</b> <i>Pension right beneficiaries – annual average</i>										
УКУПНО / TOTAL	204 905	213 575	222 885	229 486	234 252	240 732	246 325	248 384	253 714	257 018
Старосне пензије / Old-age pensions	94 403	99 941	106 608	112 129	116 952	123 159	128 638	132 212	137 930	142 315
Инвалидске пензије / Disability pensions	37 458	39 486	40 796	41 175	41 251	41 303	40 982	40 044	39 524	38 825
Породичне пензије / Survivors' pensions	73 044	74 148	75 841	76 182	76 049	76 270	76 705	76 128	76 260	75 878
<b>Просјечан број година коришћења права на личну пензију</b> <i>Average number of years of utilizing the right to personal pension</i>										
ПОЛ / SEX										
Мушки / Male	16,62	17,06	16,57	16,77	16,57	16,82	17,57	17,53	16,81	16,84
Женски / Female	19,19	19,46	20,16	19,71	19,93	19,79	20,11	19,91	19,61	20,06
<b>Просјечна пензија, КМ</b> <i>Average pension, KM</i>										
УКУПНО / TOTAL	297,10	319,88	303,31	300,04	288,39	291,39	302,87	311,26	308,67	308,56
Старосне пензије / Old-age pensions	337,81	362,67	345,19	338,24	324,03	324,51	335,26	343,24	338,59	336,68
Инвалидске пензије / Disability pensions	285,8	313,58	288,52	287,09	269,08	272,11	283,41	290,95	288,96	289,74
Породичне пензије / Survivors' pensions	247,69	265,69	252,15	250,91	244,04	248,35	258,96	266,40	264,76	265,45
<b>Расходи, хиљ. КМ</b> <i>Expenditures, thous. KM</i>										
УКУПНО / TOTAL	818 340	917 117	915 891	915 032	900 424	919 655	969 954	1 008 892	1 010 780	1 021 758
Пензије и трошкови сахране пензионера / Pensions and expenses of pensioners' burials	766 033	861 720	857 815	872 973	857 319	887 009	934 336	970 379	980 359	991 948
Дистрибуција пензија / Distribution of pensions	7 119	7 465	6 527	6 980	6 330	4 835	4 849	4 524	3 207	2 985
Доприноси за здравствено осигурање пензионера / Contributions to pensioners' health insurance	28 342	31 954	31 289	16 671	15 741	8 740	9 275	9 559	9 611	9 733
Бруто плате радника <sup>1)</sup> / Gross wages of workers <sup>1)</sup>	8 637	11 730	10 497	11 490	11 754	10 932	12 543	13 286	13 127	13 152
Материјални трошкови стручне службе / Material expenses of referent service	5 876	3 584	7 647	5 246	5 974	3 645	3 403	3 863	4 476	3 940
Остали расходи <sup>2)</sup> / Other expenditures <sup>2)</sup>	2 333	664	2 116	1 672	3 305	4 494	5 548	7 281	-	-

<sup>1)</sup> Подаци за период 2008–2009. односе се на бруто плате радника и накнаде за чланове управног и надзорног одбора  
Data for the period 2008–2009 refer to gross wages of workers and compensations for members of steering and supervisory boards

<sup>2)</sup> Остали расходи односе се на расходе за камате на кредите. Од 01.01.2016. године, расходи за камате на кредите Фонда за пензијско и инвалидско осигурање евидентирају се на коду Министарства финансија.  
Other expenditures refer to expenditures on interest on loans. Since 1<sup>st</sup> January 2016, expenditures on interest on loans of the Pension and Disability Insurance Fund are recorded on the code of the Ministry of Finance.

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.  
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

**28.4. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2017.**  
Pension right beneficiaries by sex – state as on December 31<sup>st</sup> 2017

	Укупно Total	Мушки Male	Женски Female
УКУПНО / TOTAL	260 298	...	...
Старосне пензије / Old-age pensions	145 374	91 706	53 668
Инвалидске пензије / Disability pensions	38 761	27 707	11 054
Породичне пензије / Survivors' pensions	76 163	...	...

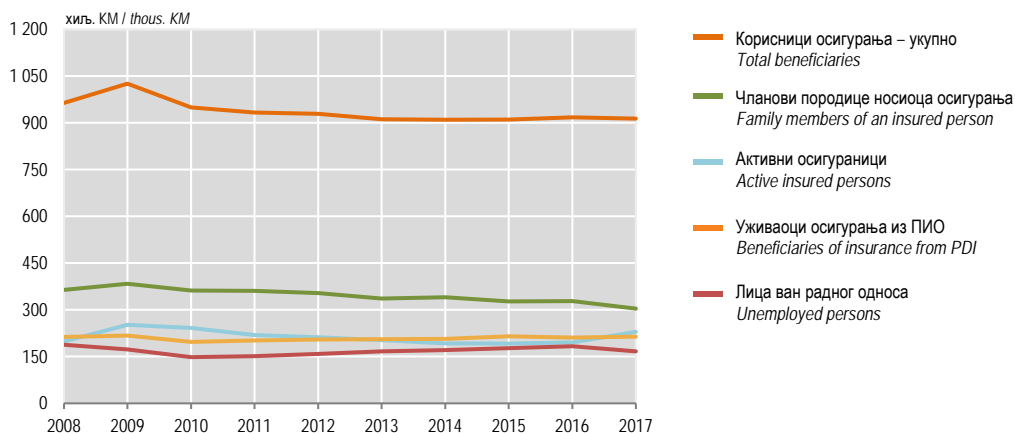
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.  
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

**28.5. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2017.**  
New beneficiaries and beneficiaries whose right to pension was terminated during 2017

	Корисници који су први пут остварили право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries who realised the right to pension for the first time – total, during the year			Корисници којима је престало право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries whose right to pension was terminated – total, during the year		
	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, КМ average pension, KM	просјечан стаж average years of employment	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, КМ average pension, KM	просјечан број година коришћења права на пензију average number of years of utilizing the right to pension
Старосне пензије / Old-age pensions	9 749	302,26	31,24	5 303	362,02	17,17
Инвалидске пензије / Disability pensions	1 420	254,42	20,29	1 949	284,77	18,66
Породичне пензије / Survivors' pensions	4 280	248,74	27,62	4 263	263,19	16,27

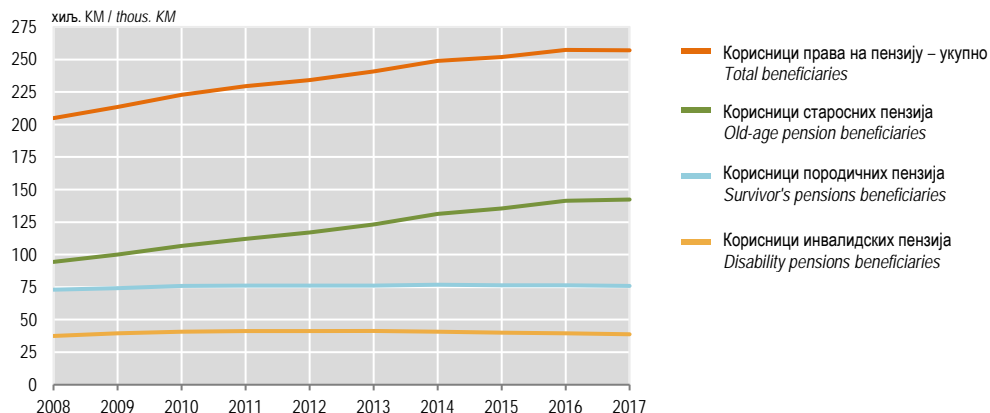
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске  
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

**Г-28.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама**  
Annual average of number of health insurance beneficiaries, by category



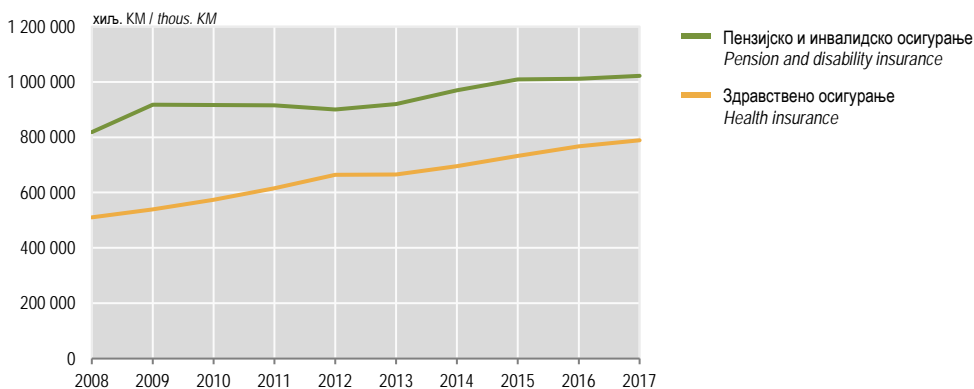
Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске  
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

Г-28.2. Годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама  
Annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category



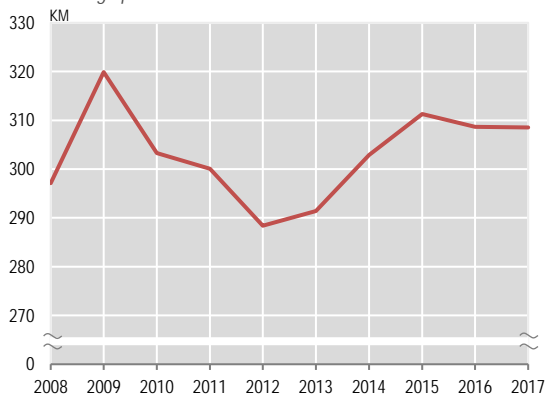
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске  
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-28.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања  
Expenditures of health insurance and pension and disability insurance



Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске  
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska, Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-28.4. Просјечна пензија  
Average pension



Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске  
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska